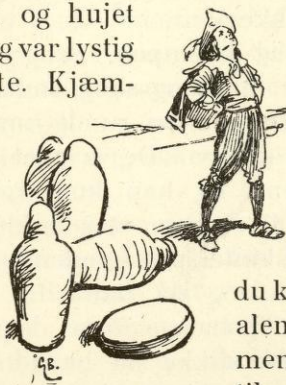

10. Kongesønnen, som ikke var rød for noget.

Der var engang en kongesøn, som ikke syntes om at være hjemme i sin fars hus, og da han ikke var rød for noget, saa tænkte han: »Jeg vil dra ut i

den vide verden, saa blir tiden mig ikke lang, og jeg faar forunderlige ting at se.» Saa tok han da avsked fra sine forældre og drog avsted og gik bestandig videre fra morgen til kveld, og han var likeglad, hvor han gik hen. Nu hændte det sig, at han kom til en kjæmpes hus, og da han var træt, satte han sig ved døren for at hvile ut. Mens han nu lot sine øine løpe omkring, saa han kjæmpens leketøi ligge paa gaarden; det var et par store kuler og vældige kegler dertil. Saa fik kongesønnen lyst til at slaa kegler, stillet dem op og kastet med kulene efter dem, og naar de faldt omkuld skrek og hujet han og var lystig tilmote. Kjæm-

pen hørte spektaklet, stak sit uhyre hode ut og saa et menneske som ikke var større end alle andre, spille med sine kegler. Da ropte han: »Kryp, spiller du med mine kegler? hvem har git dig styrke dertil?« Kongesønnen saa kjæmpen og sa: »Aa, du klodrian, du tror vel, at du alene har styrke i dine armer, men jeg kan alt det jeg har lyst til.« Kjæmpen kom ned, for-

undret sig og saa paa kongesønnen og sa: »Menneskebarn, hvis det er slik fat med dig, saa gaa hen og hent mig et eple av livets træ.« »Hvad vil du med det?« sa kongesønnen. »Jeg vil ikke ha eplet,« sa kjæmpen, »men min brud er lysten efter det, jeg har alt været ute, men jeg kan ikke engang finde træet.« »Naar jeg først gir mig paa veien,« sa kongesønnen, »skal jeg nok finde træet, og det skulde vel gaa underlig til, om jeg ikke fik fat paa eplet.« Kjæmpen sa: »Det er ikke saa let som du tror, haven som træet staar i, er omgitt med et jerngitter, og ved gitteret ligger vilde dyr, det ene ved siden av det andet, som holder vakt og ikke slipper noget menneske ind.« »Mig slipper de nok ind,« sa kongesønnen. »Ja selv om du er kommet ind i haven, og ser eplet henge paa træet, saa er det endda ikke dit; der henger en ring foran det, gjennom den maa du stikke haanden, naar du vil faa fat paa eplet og plukke det av, og det er endnu ikke lykkes nogen.« »Aa, det er forbeholdt mig,« sa kongesønnen, »mig skal det nok lykkes.«

Da tok han avsked med kjæmpen, drog avsted over berg og dal, gjennom mark og skog, indtil han endelig fandt trollhaven. Dyrene laa rundt omkring, men de hvilte sine hoder og sov. De vaagnet heller ikke, da han steg over dem, og han kom lykkelig ind i haven. Da saa han livets træ staa midt derinde, og de røde epler skinte paa grenene. Han klatret høit op ad stammen, og da han vilde gripe efter et eple, saa han en ring henge foran det, men han kunde uten vanskelighet stikke sin haand igjenem og plukke eplet av, men ringen blev hængende

fast paa hans arm, og kongesønnen følte paa engang en saadan kraft i den, at han merket, at han nu kunde undertvinge alt; denne kraft skjænktes ringen ham. Da han var kommet ned av træet, vilde han ikke klatre over gitteret, men han grep i den store port, rystet den, og den sprang knakende op for ham. Da gik han ut, og løven som hadde ligget toran porten, sprang efter ham, men ikke rasende og vild; for den fulgte ham ydmyg som sin herre, adlød ham og vilde ikke forlate hans spor.

Kongesønnen bragte nu kjæmpen eplet, som han hadde lovet. »Ser du,« sa han, »jeg har hentet det uten vanskelighet. Kjæmpen var glad over at han saa let hadde faat det som han hadde ønsket saa længe, han skyndte sig til sin brud og gav hende eplet. Denne var en smuk og klok jomfru; da hun ikke saa ringen paa hans arm, sa hun: »Jeg tror ikke at du har hentet eplet, førend jeg faar se ringen paa din arm.« — »Aa,« sa kjæmpen, »jeg vil gaa hjem og hente den,« og nu tænkte han at ta den fra det svake menneskebarn, hvis han ikke godvillig vilde gi ham den. Saa gik han tilbake og forlangte ringen av kongesønnen, men han vilde ikke gi ham den. »Hvor eplet er, maa ogsaa ringen være,« sa kjæmpen, »og gir du mig ikke den, saa maa du kjæmpe med mig om den.«

De sloges nu i lang tid med hinanden, men kjæmpen kunde ikke faa bugt med kongesønnen, saa sterk var denne blit ved ringens kraft. Nu uttænkte kjæmpen en list og sa til ham: »Vi er nu blit varme av kampen, la os derfor først bade os og kjøle os av, førend vi begynner paa igjen.« Kongesønnen,

som ikke tænkte paa nogen falskhet, gik med til vandet, trak sine klær av, strøk ogsaa ringen av armen, la den ved siden og gik ut i elven. Straks tok kjæmpen ringen og løp avsted med den; men løven, som var fulgt med sin herre og hadde set tyveriet, satte efter kjæmpen og rev ringen fra ham igjen. Da blev kjæmpen rasende og sprang tilbake til vandet, og da kongesønnen netop holdt paa at trække sine klær paa sig igjen, tok han ham og stak begge øinene ut paa ham. Nu var den stakkars kongesøn blind og stod der og han visste ikke at hjelpe sig; da gik kjæmpen hen til ham igjen og hadde ondt isinde; taus tok han den blinde ved haanden likesom en, der vil lede ham, og førte ham saaledes op paa spidsen av en høi klippe. Der forlot han ham og tænkte: hvis han endnu gjør et par skridt, saa falder han ned og slaar sig ihjel, og jeg kan ta ringen av ham. Men den trofaste løve hadde ikke forlatt sin herre, den holdt ham fast ved klærne og trak ham tilbake igjen. Da kjæmpen kom tilbake og vilde plyndre den døde, fandt han at han var, reddet. »Kan jeg da ikke faa livet av et slikt usselt menneskebarn,« sa han sint til sig selv, tok kongesønnen og førte ham op ad en anden vei til avgrunden, men løven, som merket hans onde hensigt hjalp trofast sin herre ut av faren. Da de var kommet like til randen, og kjæmpen slap kongesønnens haand for at la ham bli alene tilbake, sprang løven av alle kræfter imot ham, saa bæstet styrtet ned og blev knust. Derpaa trak den igjen sin herre tilbake til et træ, som der løp en klar bæk forbi. Kongesønnen satte sig ned der, men løven la sig ved van-

det og skvættet ham dermed, saa godt den kunde, i ansigtet. Et par draaper traf ogsaa heldig øinene og vætet dem, og kongesønnen merket, at han fik sit syn igen; for han fik et skimt av dagen og kunde skjelne flere gjenstande i nærheten, men han visste ikke, hvorav det kom sig. Da saa han en liten fugl, som fløi tæt forbi hans ansigt og støtte mot en træstamme, som om den var blind; men den sænket sig ned i vandet og badet sig deri; saa fløi den atter op, og strøk let og sikkert hen mellem trærnes grener, saa man let kunde skjønne den hadde faat sit syn igjen. Da faldt det kongesønnen ind, at dette var et vink fra Gud, og han bøide sig ned til vandet og badet sit ansigt deri, og da han reiste sig op igjen, hadde han faat sit syn igjen, og øinene saa klare og rene som de aldrig hadde været før.

Kongesønnen takket Gud for den store naade og drog videre ut i verden med sin løve. Nu hændte det sig, at han kom til et slot, som var forhekset; i porten stod der en jomfru av deilig skabning og med et skjønt ansigt, men hun var ganske sort. Hun talte til ham og sa: »Ak, kunde du frelse mig fra denne troldom, som holder mig her og som har magt over mig?« Da sa kongesønnen: »Hvad skal jeg gjøre for at befri dig?« Jomfruen svarte: »Du maa være i tre nætter paa den store sal i det forheksede slot, men der maa ikke være frygt i dit hjerte. Holder du da ut alt det onde, som blir gjort ved dig, uten at gi en lyd, saa er jeg frelst; livet tør de ikke berøve dig.« Da sa kongesønnen: »Med Guds hjælp vil jeg forsøke det; for jeg frygter intet i hele verden.« Han gik da trøstig ind i slottet og satte sig i den

store sal, til natten kom. Det var stille og rolig til midnat, men da begyndte larmen, og der kom smaa-djævler frem gjennem døren og fra alle kroker og hjørner. De lot som de ikke saa ham, satte sig midt i stuen, la paa varmen og begyndte at spille kort. Naar en tapte, sa han: »Det er ikke rigtig her, her er en som ikke hører til os, det er hans skyld at jeg taper.« »Bi du der bak ovnen, jeg skal nok komme til dig,« sa en anden. Denne skriken blev værre og værre, saa det næsten ikke var mulig at høre det uten at bli forfærdet, men kongesønnen var ikke ræd; endelig sprang djævlene op og overfaldt ham, og der var saa mange, at han ikke kunde verge sig imot dem; de trak ham paa jorden, rusket i ham og knep ham og klemte ham og slog og pinte ham, men han taalte det uten frygt, og gav ikke en lyd fra sig. Paa morgentiden forsvandt de, og da var han saa utmatet at han neppe kunde røre et lem; men da dagen brøt frem, kom den sorte jomfru ind til ham. I haanden bar hun en liten flaske, som var fuld av livets vand, med det vasket hun ham, og straks følte han alle smerter forsvinde og blev rask og munter. Hun sa til ham: »En nat har du nu lykkelig holdt ut, men der er endda to tilbake;« saa gik hun bort igjen, og da hun gik, merket han, at hendes føtter var blit hvite. Næste nat kom djævlene igjen og begyndte at spille, men de kastet sig snart over kongesønnen og slog ham haardt, meget haardere end den foregaaende nat, saa han blev bedækket med saar over hele legemet. Men da han fandt sig rolig i alt, maatte de forlate ham, og da morgenrøden brøt frem, kom jomfruen tilbake og helbredet ham med livets

vand, og da hun gik bort, saa han med glæde, at hun alt var blit halvhvit like til fingerspidsene. Nu hadde han kun bare en nat igjen. »Er du endnu der,« ropte de, »bi kun, saa skal du bli pint og plaget, saa du ikke skal faa pusten. »De stak ham og slog ham hit og dit, og trak ham, og rev i hans armer og ben, som om de vilde rive ham istykker, men han gav ikke nogen lyd av smerte eller angst fra sig og trøstet sig og tænkte: Det gaar vel over og da er jomfruen frelst av deres vold; han kunde ikke engang lukke sine øine op for at se jomfruen, som kom ind og vasket ham med livets vand; men paa engang var han befridd for alle smerter og frisk og styrket, som om han var vaagnet op av søvnen, og da han slog sine øine op, saa han jomfruen staa ved siden av sig, hun var saa snehvit og deilig, at hun skinte som den klare dag. Nu sa hun til ham: »Staa op, sving dit sverd tre ganger over trappen, saa blir du forløst!« Og da han hadde gjort det, da var hele slottet befridd for troldommen. Jomfruen var en rik kongedatter; tjeneren kom nu og sa, at taffelet var dækket i den store sal, og at maten stod paa bordet. De satte sig da tilbords og spiste og drak sammen, og om aftenen holdt de bryllup i stor fryd og glæde.